

Notitie resultaten aanvullend veldonderzoek klein glaskruid, huismus en gierzwaluw Wetenschappersbuurt, Schiedam

Aan: M. de Visser (Kubiek Ruimtelijke Plannen)

Van: K. van Veen (Ecoresult)

Kopie: P. Hooglucht (Gemeente Schiedam), L. Boon (Ecoresult) en F.A. van Meurs (Ecoresult)

Datum: 1 september 2015

Versie: 01

Ons kenmerk: NER20150723v01

Aanleiding

In opdracht van Kubiek Ruimtelijke Plannen heeft Ecoresult aanvullend veldonderzoek naar klein glaskruid, huismus en gierzwaluw uitgevoerd in Plangebied: Wetenschappersbuurt, Schiedam (zie afbeelding 1). Aanleiding van dit onderzoek is het voornemen voor vernieuwing van de Wetenschappersbuurt te Schiedam. Hiervoor dient bebouwing te worden gesloopt, beplanting gekapt, waterpartijen vergroot en het plangebied geëgaliseerd te worden. Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op functies van klein glaskruid, huismus en/of gierzwaluw¹. Tijdens de ten behoeve van de planontwikkeling uitgevoerde quickscan flora en fauna werd geconcludeerd:

- In het plangebied zijn voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van huismus aanwezig. Deze soort valt onder het beschermingsregime van tabel 3 van de Flora- en faunawet. Het is op voorhand niet uit te sluiten dat door de geplande activiteiten deze plaatsen kunnen worden ontzien. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te

¹Meurs, F.A. van, 2015. Quickscan flora en fauna. In kader van de Flora- en faunawet. Plangebied: Wetenschappersbuurt, Schiedam. Rapportkenmerk ER20150522v04. Ecoresult.

voeren. Aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd.

- In het plangebied zijn potentieel geschikte jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen voor gierzwaluw aangetroffen. Deze soort valt onder het beschermingsregime van tabel 3 van de Flora- en faunawet. Het is op voorhand niet uit te sluiten dat door de geplande activiteiten deze plaatsen kunnen worden ontzien. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd.

Afbeelding 1: Ligging plangebied rood omlijnd. Open water is blauw ingekleurd. Voor de regionale ligging, zie de kaartinzet rechtsonder. Kaartbron: PDOK.

Onderzoeksvragen

Voor het onderzoek worden 5 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn klein glaskruid, huismus en/of gierzwaluw aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object of het gebied voor klein glaskruid, huismus en/of gierzwaluw?
3. Welk wettelijk belang is er waardoor de activiteiten moeten worden uitgevoerd?
4. Blijft de functionaliteit van de groeiplaatsen, voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen behouden?
5. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?

Werkwijze

Klein glaskruid

Door voorliggend onderzoek zijn de volgende functies voor klein glaskruid onderzocht:

- Groeiplaatsen

Op 10 juli 2015 is door K. van Veen, ecologisch deskundige van Ecoresult² het onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd in de gunstige periode voor onderzoek naar vaatplanten.

Doel van het onderzoek was vast te stellen hoeveel groeiplaatsen van klein glaskruid aanwezig zijn en op welke plekken ze aanwezig zijn. Op grond van deze onderzoeksresultaten wordt bepaalt of de Flora- en faunawet (mogelijk) wordt overtreden. En zo ja, toetsen op welke wijze in het kader van de Flora- en faunawet dient te worden gehandeld.

² Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

Huismus en gierzwaluw

Door voorliggend onderzoek zijn de volgende functies voor vogels onderzocht:

- Voortplantingsplaatsen.
- Vaste rust- en verblijfplaatsen.
- Functioneel leefgebied.

Het betreft hier de functies voor huismus en gierzwaluw.

Op 28 april 2015 is de aanwezigheid van huismus in het plangebied vastgesteld. Tijdens deze ronde is het hele plangebied onderzocht op het voorkomen van huismus. Op basis van de aanwezigheid van huismus is aanvullend onderzoek uitgevoerd. Het huismusonderzoek is uitgevoerd door L. Boon, K. van Veen en B. Verhoeven, ecologisch deskundigen³ bij Ecoresult. Allen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van vleermuizen en vogels. Momenten en weersomstandigheden staan in Tabel 1.

Het onderzoek is deels volgens de richtlijnen uit de soortenstandaard huismus uitgevoerd. Niet alle bezoeksmomenten zijn uitgevoerd binnen de meest gunstige periode voor onderzoek naar bezette nesten. Om deze reden zijn naast de aangetroffen bezette nesten zijn ook de aanwezige locaties met sporen van ontlasting en aanwezig nestmateriaal in het onderzoek meegenomen. Hierdoor is tijdens het onderzoek een goed beeld gekregen van de aanwezige populatie huismussen binnen het plangebied. Bovendien zijn de rondes door meer personen tegelijkertijd uitgevoerd. Het plangebied is onderzocht vanaf de openbare weg. Tijdens de onderzoeken was het plangebied volledig te overzien. Ter plaatste aanwezige of overvliegende huismussen en gierzwaluwen zijn (indien aanwezig binnen het plangebied) terug gevolgd naar hun verblijfplaats.

Datum	Moment	Wind (gem.)	Neerslag	Temperatuur (gem.)	Waarnemer
28-04-15	Overdag	3 Bft	0 mm	8 °C	B. Verhoeven, A. van Meurs
10-06-15	Ochtend	2 Bft	0mm	13°C	K. van Veen, A. van Meurs
10-06-15	Avond	2 Bft	0 mm	19 °C	K. van Veen, L. Boon
25-06-15	Avond	2 Bft	0 mm	20 °C	B. Verhoeven
10-07-15	Ochtend	2 Bft	0 mm	17°C	K. van Veen

Tabel 1: Onderzoeksmomenten en weersomstandigheden huismus.

Het gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd door door B. (Bas) Verhoeven, S. (Sander) Terlouw en K. (Koen)

³ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

van Veen, ecologisch deskundigen⁴ bij Ecoresult, volgens de soortenstandaard gierzwaluw. Allen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van gierzwaluw. Momenten en weersomstandigheden staan in tabel 2.

Datum	Moment	Wind (gem.)	Neerslag	Temperatuur (gem.)	Waarnemer
10-06-15	Avond	2 Bft	0 mm	19 °C	Koen van Veen
25-06-15	Avond	2 Bft	0 mm	20 °C	Bas Verhoeven
10-07-15	Avond	2 Bft	0 mm	20 °C	Sander Terlouw

Tabel 2: Onderzoeksmomenten en weersomstandigheden gierzwaluw.

⁴ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

Resultaten aanvullend veldonderzoek

Klein glaskruid

Aanwezig

Tijdens het onderzoek zijn groeiplaatsen van klein glaskruid binnen en rondom het plangebied aangetroffen.

Functionaliteit plangebied

1 *Groeiplaatsen*

In Afbeelding 2 zijn alle in en nabij het plangebied aangetroffen groeiplaatsen van klein glaskruid aangegeven. De stippen op de kaart zijn de ingevoerde waarnemingen. Op sommige locaties staan meerdere planten bij elkaar, deze zijn niet individueel ingevoerd.

1.1 In het plangebied

In het plangebied zijn 186 groeiplaatsen van klein glaskruid aangetroffen. Klein glaskruid is aangetroffen tussen straatstenen, in achtertuinen op stenen structuren en tegen de gevels (Afbeelding 3) van woonblokken in de volgende straten:

- Daltonstraat (straatstenen en langs gevels).
- Bellstraat (straatstenen en langs gevels).
- Fultonstraat (straatstenen en langs gevels).
- Morsestraat, het woonblok tussen de Daltonstraat en de Fultonstraat (straatstenen en langs gevels).
- De woonblokken aan de Daltonstraat en de Doctor Zamenhofstraat (straatstenen constructies in

de achtertuinen).

- Dieselstraat, tussen de Daltonstraat en de Doctor Zamenhofstraat (straatstenen).

Op de meeste locaties bevinden zich langs de gevels en tussen de straatstenen individuele, vaak kleine, planten. Op enkele locaties zoals de Daltonstraat, de achtertuinen van de woonblokken aan de Doctor Zamenhofstraat en aan de noordzijde van de kruising van de Fultonstraat en de Morsestraat staan grotere concentraties bij elkaar langs de gevel.

Het aantreffen van klein glaskruid tussen straatstenen en langs de gevels is opmerkelijk. Klein glaskruid is een muurplant en wordt zelden op de grond aangetroffen. Er zijn geen groeiplaatsen waargenomen op de stenen muren binnen het plangebied. Mogelijk bevindt zich puin in de toplaag van het plangebied waarbij mede door uitspoeling van kalk geschikt habitat is ontstaan om te wortelen.

1.2 Buiten het plangebied

Buiten het plangebied zijn 15 groeiplaatsen van klein glaskruid aangetroffen. Deze bevinden zich in het openbaar groen ten zuiden van het schoolgebouw van de openbare basisschool De Paperclip. Op de kruising van de Fahrenheitstraat en de Lorentzlaan.

Samenvatting onderzoek klein glaskruid

Door aanvullend veldonderzoek is vastgesteld dat 186 groeiplaatsen van klein glaskruid in het plangebied aanwezig zijn. Buiten het plangebied zijn 15 groeiplaatsen van klein glaskruid aangetroffen.

Afbeelding 2: Aangetroffen groeiplaatsen klein glaskruid binnen en buiten het plangebied. De groeiplaatsen zijn niet individueel ingevoerd waardoor het aantal stippen afwijkt van het aangetroffen aantal Kaartbron: PDOK

Afbeelding 3: Klein glaskruid tussen de straatstenen langs een gevel.

Huismus

Aanwezig

Gedurende de veldonderzoeken is huismus aangetroffen.

Functionaliteit plangebied

1 Voortplantingsplaatsen

In Afbeelding 4 zijn alle in en nabij het plangebied aangetroffen voortplantingsplaatsen van huismus aangegeven.

1.1 In het plangebied

In het plangebied zijn minimaal 37 voortplantingsplaatsen van huismus aangetroffen.

- Het grootste gedeelte van de nesten (22) bevindt zich in de meest noordelijke woonblokken binnen het plangebied. Hier bevinden de nesten zich aan de zuidzijde van de bebouwing, bovenop stenen pilaren. Tussen de bovenzijde van de stenen pilaren en de onderzijde van de dakgoten is een ruimte aanwezig. Daarnaast bevinden zich verspreid door het gebied 13 voortplantingsplaatsen
- 1 paar nestelend onder de dakpannen van de Daltonstraat 53.
- 2 paar nestelend onder de dakpannen van de flat ten oosten van de Bellestraat.
- 1 paar nestelend in een houten boeibord achter de regenpijp aan de voorgevel van Daltonstraat 16.
- 1 paar nestelend onder een dakpan, onder de schoorsteen aan de zijgevel van Daltonstraat 51.
- 1 paar nestelend onder een dakpan van een appartement aan de Bellstraat 1.
- 1 paar nestelend onder een dakpan van een appartement aan de Bellstraat 9
- 1 paar nestelend onder een dakpan van een appartement aan de Bellstraat 11.

- 1 paar nestelend onder een dakpan van Fahrenheitstraat 5, op scheiding met huisnr. 7.
- 1 paar nestelend onder een (oranje) dakpan (2^e rij dakpannen) aan de Fahrenheitstraat 11.
- 1 paar nestelend onder een dakpan van Fahrenheitstraat 21.
- 2 paar nestelend onder een dakpan van Fahrenheitstraat 23.
- 1 paar nestelend in een gat van het dakkapel op Fahrenheitstraat 25.
- 1 paar nestelend onder een dakpan langs de kopse gevel van de Dieselstraat 7a

2 *Winterverblijfplaatsen*

Het plangebied functioneert vermoedelijk als winterverblijfplaats. Het heeft in ieder geval die potentie. Geschikte plekken zijn de ruimten onder de dakpannen en onder de dakgoten (waar ook de nesten zitten) en de (deels jaarrond groene) beplanting in het plangebied.

3 *Functioneel leefgebied*

Het plangebied functioneert als essentieel functioneel leefgebied. Er wordt gefoerageerd in de beplanting in de tuinen tussen de bebouwing van de Doctor Zamenhofstraat en de Daltonstraat en in de struiken en lage haagbeuk ten noorden van de Doctor Zamenhofstraat. Buiten het plangebied wordt gefoerageerd in de beplanting van haagbeuk aan de Fahrenheitstraat. Dit type beplanting functioneert daarnaast als schuilplek voor predatoren en om te rusten. Zandige plekken aanwezig die gebruikt kunnen worden voor een zandbad zijn aanwezig in de moestuin, aan de kruising van de Daltonstraat met de Buijs Ballotsingel.

Samenvatting onderzoek huismus

Door aanvullend veldonderzoek is vastgesteld dat minimaal 37 voortplantingsplaatsen van huismus in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied is potentieel geschikt als winterverblijfplaats (gebouw en beplanting) en functioneert als functioneel leefgebied (beplanting).

Afbeelding 4: Aangetroffen huismussen en nestplaatsen in het plangebied. Kaartbron: PDOK

Gierzwaluw

Afwezig

Voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen zijn tijdens het aanvullend onderzoek niet in het plangebied aangetroffen. Tijdens het onderzoek zijn boven het plangebied enkele in zuidoostelijke richting overvliegende gierzwaluwen waargenomen. Deze dieren hebben hun vaste rust- en verblijfplaatsen elders buiten het plangebied, waar is niet bekend. Er zijn binnen het plangebied geen waarnemingen gedaan van nestindicerend gedrag of foeragerende dieren. Nagenoeg de enige waarnemingen van gierzwaluwen in het plangebied werden gedaan kort voor zonsondergang, terwijl de dieren terugvloegen naar hun verblijfplaatsen buiten het plangebied. Negatieve effecten op individuen of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw treden door de werkzaamheden niet op omdat de vaste rust- en verblijfplaatsen zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.

Activiteiten

Voorgenomen activiteiten

Het plangebied wordt gefaseerd herontwikkeld. In meerdere fasen zal de bebouwing worden gesloopt en zal ter plaatse van de vrijgekomen ruimte nieuwbouw plaatsvinden⁵. 371 Woningen zullen worden gesloopt. Hiervoor komen 181 woningen terug. Tegelijkertijd wordt de openbare ruimte heringericht: de waterpartijen worden verbreed en met elkaar verbonden en er zal extra groen worden aangelegd.

- Fase 1 betreft de Daltonstraat (gebouwblokken aan de zuidzijde tussen de Fahrenheitstraat en de Morsestraat), Morsestraat (beide zijden), Bellstraat (bebouwing oostzijde), Fultonstraat (noordzijde) en alle bebouwing tussen de Fultonstraat en de Lorretzlaan.
- Fase 2 betreft de Daltonstraat (gebouwblokken aan de noordzijde), Dr. Zamenhofstraat en Fahrenheitstraat.
- Fase 3 betreft het blok Buijs Ballotsingel, Hogenbanweg en Lorentzlaan.
- Fase 4 betreft de Jan Leeghwaterstraat, Hogenbanweg en Lorentzlaan.

Een gedetailleerde planning is op dit moment niet bekend, globaal wordt uitgegaan van 2015 tot 2021. Momenteel vindt reeds uitverhuizing van bewoners uit het plangebied plaats.

Nieuwe situatie

Het plangebied zal worden heringericht⁶. Straten zullen deels verlegd en verbreed zijn, waardoor ruimte ontstaat voor (overwegend) grondgebonden woningen met tuinen en parkeerplaatsen (deels op eigen grond). Mogelijk wordt de basisschool De Peperklip verplaatst van de huidige positie ten westen van het plangebied naar de omgeving van de Buijs Ballotsingel. De watergang langs de Buijs Ballotsingel is verbreed en verlengd. Tevens is er meer ruimte voor openbaar groen in het centrale deel van het

5 ERA Contour. 2014. Gebiedsvisie Wetenschappersbuurt, Schiedam Oost.

6 ERA Contour. 2014. Gebiedsvisie Wetenschappersbuurt, Schiedam Oost.

plangebied. Zie ook Afbeelding 5.

Afbeelding 5: Ontwerp plangebied Wetenschappersbuurt.

Bron: Gebiedsvisie Wetenschappersbuurt, 2014, blz. 97

Wettelijk belang

De activiteiten kunnen worden naar verwachting worden geplaatst onder het volgende wettelijke belang:

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (belang j).
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d).
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten (belang e).

Toelichting belang d.

De bebouwing is in matige tot slechte bouwkundige staat (onder meer gekenmerkt door funderingsproblemen en slechte isolatie van woningen), niet toekomstbestendig. Er is een verslechterde stedenbouwkundige structuur aanwezig (sterke versnippering openbare ruimte, onveilige omgeving). Deze condities zorgen voor een grotere onveiligheid in de buurt. Reconstructie met herinrichting en nieuwbouw kan deze onveiligheid verminderen.

Toelichting belang e.

De bebouwing is in matige tot slechte bouwkundige staat (onder meer gekenmerkt door funderingsproblemen en slechte isolatie van woningen), niet toekomstbestendig. Er is een verslechterde stedenbouwkundige structuur aanwezig (sterke versnippering openbare ruimte, onveilige omgeving). Renovatie behoort vanwege de slechte staat niet tot de mogelijkheden.

Toelichting belang j.

Voorbeelden van activiteiten die onder het belang j. ruimtelijke inrichting of ontwikkeling kunnen worden geplaatst zijn: een natuurontwikkelingsproject, aanleg van een weg, stadswijk of bedrijvenpark, bouw of verbouwing van een gebouw, het verdubbelen van een wateronttrekking.

De andere wettelijke belangen betreffende:

- Bescherming van flora en fauna (belang b).
- Veiligheid van het luchtverkeer (belang c).
- Bestendig beheer en onderhoud in de land- en bosbouw (belang h).
- Bestendig gebruik (belang i).

Mogelijk kunnen de activiteiten worden geplaatst onder deze andere wettelijke belangen. Vanwege het ontbreken van nadere informatie over de planontwikkeling kunnen hierover geen uitspraken worden gedaan. Het soort wettelijk belang is van invloed op de mogelijkheden of er voor de activiteiten een ontheffing gekregen kan worden, of niet, indien dat nodig is.

Alternatieven

Alternatieven afweging

Het betreft herontwikkeling van het plangebied. Sloop van de bebouwing en nieuwbouw is noodzakelijk vanwege de slechte onderhoudsstaat van de bebouwing. Behoud van de bebouwing is te kostbaar en voldoet niet aan de eisen van de bewoners en gemeente.

Locatie

Het project is locatiespecifiek. Het betreft sloop van de bestaande bebouwing, nieuwbouw binnen en herinrichting van het plangebied. Door de sloop van de bebouwing en de herinrichting van het plangebied komt ruimte vrij voor nieuwbouw.

Inrichting

In het ecologisch werkprotocol worden maatregelen voorgesteld voor medegebruik door vogels en vleermuizen en worden de permanente maatregelen ten aanzien van klein glaskruid en huismus verder uitgewerkt.

Uitvoering

Tijdens de werkzaamheden worden indien noodzakelijk alle mogelijke mitigerende maatregelen getroffen om effecten op beschermde soorten te voorkomen of te verminderen. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aanwezige soorten en worden maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen. Deze maatregelen worden beschreven in een ecologisch werkprotocol.

Effectbeoordeling en toetsing

De effectbeoordeling en toetsing voor beschermde tabel 2 en 3-soorten die potentieel in een plangebied aanwezig zijn wordt verricht aan de hand van:

- Stappenplan soorten op bijlage1 tabel 2.
- Stappenplan voor vogels.

Op basis van de betreffende stappenplannen beoordeelt bevoegd gezag (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland).

De effectenbeoordeling vindt plaats voor de aanwezigheid van klein glaskruid en huismus. Vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw zijn niet aangetroffen.

Klein glaskruid

Binnen het plangebied zijn 186 groeiplaatsen van klein glaskruid aangetroffen. Buiten het plangebied zijn 15 groeiplaatsen aangetroffen. Door de werkzaamheden (sloop en bouwrijp maken) zullen de groeiplaatsen van het klein glaskruid worden weggenomen. Het uitsteken van de planten kan door de groeiplaatsen (tussen de straatstenen) niet zodanig uitgevoerd worden dat de planten heel blijven voor herplaatsing. Ingezet wordt op het creëren van geschikt habitat in de nieuwe situatie waardoor het voor komen van de soort in het gebied gewaarborgd blijft. Daarnaast wordt niet alle bebouwing gelijktijdig gesloopt waardoor gedurende een langere periode groeiplaatsen in het plangebied aanwezig blijven. Deze planten kunnen hierbij helpen bij de verspreiding van de soort in de nieuwe situatie. Overtreding van artikel 8 van de Flora- en faunawet kan niet worden voorkomen. Door te werken conform een goedgekeurde gedragscode zoals de Gedragscode Flora- en fauna van Stadswerk en het treffen van aanvullende maatregelen is het aanvragen van een ontheffing van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk, de gunstige staat van instandhouding komt niet in het geding. Maatregelen die getroffen dienen te worden:

- De bovenste 30 centimeter grond onder het trottoir op locaties met de hoogste dichtheden aan klein glaskruid (Daltonstraat, Fultonstraat en Bellestraat) dient afgegraven te worden en separaat van andere grond opgeslagen te worden. Deze grond dient als toplaag aangebracht te worden onder de trottoirs en in de plantsoenen van de nieuwe inrichting om geschikt habitat voor nieuwe groeiplaatsen te creëren. Deze maatregel dient verder uitgewerkt te worden in een

ecologisch werkprotocol.

- De mitigerende maatregelen dienen in samenspraak met de opdrachtgever verder uitgewerkt te worden en concreet te worden beschreven in een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol dient ten alle tijden onder de betrokken bekend te zijn en op het werk aanwezig te zijn.

Door het treffen van maatregelen en tijdens de werkzaamheden zorgvuldig te werken is er geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de soort. De lokale populatie blijft op de lange termijn gewaarborgd.

Huismus

Vaststellen functionaliteit

In het plangebied zijn 37 voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus aangetroffen en is essentieel functioneel leefgebied aanwezig.

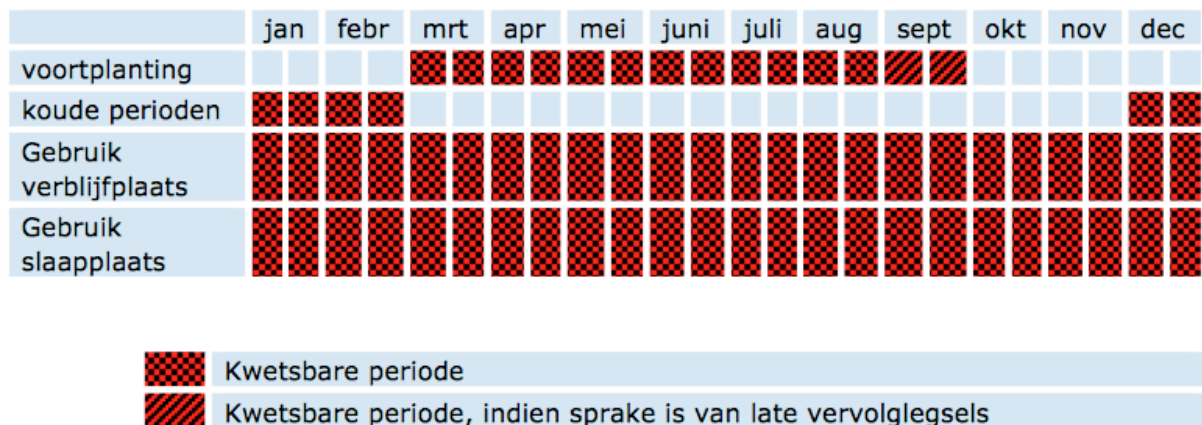
Door de sloop en het bouwrijp maken zullen de aanwezige voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied worden verstoord. Doordat in fasen wordt gesloopt verdwijnen niet alle aanwezige voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen in één keer. Huismussen die aanwezig zijn in bebouwing die gesloopt gaat worden hebben hierdoor (in ieder geval tijdelijke) alternatieven in bebouwing die in een latere fasen gepland staat gesloopt te worden. Daarnaast worden voor de voortplantingsplaatsen, potentiële winterverblijfplaatsen en functioneel leefgebied in het plangebied maatregelen uitgevoerd voor het waarborgen van de functionaliteit, lokale staat van instandhouding en de zorgplicht. De functionaliteit blijft gedurende de voorgenomen werkzaamheden continue behouden en de voorgenomen werkzaamheden worden zorgvuldig uitgevoerd.

Maatregelen

- De huidige voortplantingsplaatsen in de te slopen bebouwing worden in het kader van het zorgvuldig handelen tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. Onder begeleiding van de deskundig ecooloog worden, buiten het broedseizoen van de huismus, al de nestruimten dicht gezet of onklaar gemaakt. Per fase wordt gekeken welke bebouwing gesloopt gaat worden en enkel de nesten in de te slopen bebouwing worden onklaar gemaakt. Nesten in

bebouwing die in een latere fase gesloopt gaat worden dienen ongemoeid te blijven.

- Er dienen in de directe omgeving nestkasten van het type Woodstone opgehangen te worden binnen 200 meter (tot maximaal 500 meter) afstand van het plangebied aan gebouwen in eigendom van de opdrachtgever. De nestkasten worden onder begeleiding van de ecologisch deskundige verdeeld en geplaatst. De definitieve locaties en het aantal nestkasten zijn nog niet bepaald. Dit is onder andere afhankelijk van de planning met betrekking tot sloop en nieuwbouw. In totaal zijn 37 voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen. Per aangetroffen verblijfplaats dienen twee vervangende verblijfplaatsen gerealiseerd te worden. In totaal dienen voor het hele project 70 kasten opgehangen te worden. De kasten dienen geclusterd opgehangen te worden in de directe omgeving van functioneel habitat. Deze kasten dienen 3 maanden voorafgaand aan de sloop aanwezig te zijn.
- De kasten mogen worden verwijderd onder begeleiding van de ecologisch deskundige – buiten het broedseizoen – 5 jaar nadat de nieuwe bebouwing is opgeleverd.
- De daken van de nieuwbouw dient geschikt te zijn voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus. Dit kan onder andere worden gerealiseerd door het aanbrengen van vogelvides onder de eerste rij dakpannen. De mitigerende maatregelen dienen nader uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol.
- Realisatie van nieuw functioneel leefgebied in de vorm van jaarrond groene beplanting, heesters of hagen in de nieuwe situatie. Dit kan gerealiseerd worden door bijvoorbeeld erfscheidingen (deels) te laten bestaan uit beplanting of het aanplanten van lage heggen rondom parkeerplaatsen.
- De maatregelen dienen verder uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol. In het ecologisch werkprotocol moeten de volgende punten in detail worden benoemd:
 - Een uitgebreide planning van de werkzaamheden, rekening houdend met de kwetsbare periode van de huismus.
 - De locaties en planning van de aan te brengen tijdelijke mitigerende maatregelen.
 - Een beschrijving van de te realiseren permanente mitigatie.

Afbeelding 6: Op hoofdlijnen weergegeven de kwetsbare perioden van huismus. Bron: Soortenstandaard Huismus, dec. 2014.

Door het treffen van maatregelen en tijdens de werkzaamheden zorgvuldig te werken is er geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie binnen het plangebied blijft op de lange termijn gewaarborgd.

Voor het uitvoeren van de versturende handelingen dient een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Ontheffing wordt aangevraagd voor verbodsbepaling artikel 11 voor het verstoren – als gevolg van het ongeschikt maken – van nesten. Door het wegnemen van de huidige verblijfplaatsen en het treffen van mitigerende maatregelen ontstaat een nieuwe situatie met nieuwe verblijfplaatsen. Deze nieuwe verblijfplaatsen moeten worden gevonden, geaccepteerd worden en voor het eerst in gebruik genomen worden wat tijdelijke verstoring kan veroorzaken.

Conclusie

In opdracht van Kubiek Ruimtelijke Plannen heeft Ecoresult in 2015 in het plangebied genaamd Wetenschappersbuurt, Schiedam een aanvullend onderzoek naar klein glaskruid, huismus en gierzwaluw uitgevoerd conform de voor de soorten beschikbare soortenstandaarden. Het onderzoeksgebied is afwisselend door B. Verhoeven, K. van Veen en S. Terlouw, A. van Meurs en L. Boon, ecologisch deskundigen bij Ecoresult, in totaal vier keer onderzocht.

De resultaten:

klein glaskruid

- Binnen het plangebied zijn 186 groeiplaatsen van klein glaskruid aangetroffen. Buiten het plangebied bevinden zich 15 groeiplaatsen van klein glaskruid. Door de werkzaamheden (sloop en bouwrijp maken) zullen de groeiplaatsen van het klein glaskruid worden weggenomen. Door te werken conform een goedgekeurde gedragscode zoals de Gedragscode Flora- en fauna van Stadswerk en het treffen van aanvullende maatregelen is het aanvragen van een ontheffing van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk.

Huismus

- Binnen het plangebied zijn 5 onderzoeksmomenten uitgevoerd voor huismus. Naast de aangetroffen bezette nesten zijn ook de aanwezige locaties met sporen van ontlasting en aanwezig nestmateriaal in het onderzoek meegenomen. Hierdoor is tijdens het onderzoek een goed beeld gekregen van de aanwezige populatie huismussen binnen het plangebied.
- Voortplantingsplaatsen van huismus zijn in het plangebied aanwezig. Tenminste 36 voortplantingsplaatsen bevinden zich binnen het plangebied. Door de sloop en het bouwrijp maken zullen de aanwezige voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied worden verstoort. Mitigerende maatregelen worden uitgevoerd voor het waarborgen van de functionaliteit, lokale staat van instandhouding en de zorgplicht.
- Het plangebied functioneert als functioneel leefgebied. Er wordt binnen het plangebied gevoerageerd in de beplanting in de tuinen tussen de bebouwing van de Doctor Zamenhofstraat en de Daltonstraat en in de struiken en lage haagbeuk ten noorden van de Doctor Zamenhofstraat. Buiten het plangebied wordt gevoerageerd in de beplanting van haagbeuk aan de Fahrenheitstraat.
- Artikel 11 van de Flora- en faunawet wordt door de geplande werkzaamheden overtreden: “voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord”. Het aanvragen van een ontheffing (artikel 75) Flora- en faunawet is nodig. Daarnaast zullen er mitigerende maatregelen moeten worden getroffen.

Gierzwaluw

- Voortplantingsplaatsen van gierzwaluw zijn in het plangebied afwezig, wel zijn buiten het

plangebied voortplantingsplaatsen aanwezig. De exacte locatie van deze voortplantingsplaatsen is niet bekend maar deze liggen buiten de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten waardoor schadelijke effecten niet op zullen treden. Derhalve wordt de Flora- en faunawet niet overtreden.

Aanbeveling

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel “inclusief bouwen voor vleermuizen en vogels, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen en vogels in het nieuwe ontwerp. Anders gezegd: door inclusief te bouwen voor vleermuizen en vogels wordt bijvoorbeeld een (nieuw) gebouw of kunstwerk toegankelijk voor vleermuizen en vogels of blijft een potentiële vliegroute intact. Ecoresult kan u hierover adviseren en dit opnemen in het mitigatieplan en/of ontwerp voor de nieuwbouw.

Contact ecologisch deskundige

Anton van Meurs

Adviseur ecologie

mobiel 06 53 63 30 28

Leon Boon

Adviseur ecologie

mobiel 06 48 61 95 02

leonboon@ecoresult.nl

Ecoresult

Schipbeekstraat 148

3313 AS Dordrecht

www.ecoresult.nl